

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1521
15062009

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind reparațiile morale și materiale pentru fostele cadre militare active, îndepărtate abuziv din armată după 23 august 1944*, inițiată de 10 senatori – PSD, PD-L, UDMR, PNL (Bp. 170/2009).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare stabilirea unor reparații morale și materiale pentru fostele cadre militare active care au fost îndepărtate abuziv din armată (trecute în rezervă sau direct în retragere) după 23 august 1944, din considerente politice, religioase, etnice sau sociale.

Determinarea calității de cadru militar activ îndepărtat abuziv din armată se va face la cererea persoanelor interesate de către o comisie constituită la nivelul Ministerului Apărării Naționale.

II. Observații și propuneri

1. *Expunerea de motive* care însoțește propunerea legislativă nu asigură fundamentarea corespunzătoare a soluțiilor legislative preconizate, referitoare la acordarea unor drepturi compensatorii pentru „fostele cadre militare, îndepărtate abuziv din armată după 23 august 1944”, astfel încât să justifice, în mod obiectiv și rezonabil, instituirea unui regim juridic aparte în raport cu alte categorii socio-profesionale care au fost îndepărtate abuziv, pentru motive similare, în această perioadă.

2. Apreciem că ar fi fost necesară determinarea perioadei în care se consideră că îndepărtarea a fost abuzivă, cel puțin din două motive:

a) Declanșată în toamna anului 1944, acțiunea de epurare a armatei a continuat până la sfârșitul anului 1961, având ca obiectiv formarea unui nou corp de militari, devotați partidului și regimului politic, înlăturând din armată profesioniștii militari, combatanți în cele două războaie mondiale, considerați *specialiști vechi, aparținând armatei regale*.

Sub acest aspect se poate vorbi de cei aproximativ 300 de supraviețuitori care s-au constituit, după anul 1989, în Uniunea Foștilor Ofițeri Activi Oprimați Politic din România.

În acest sens, atașăm fișa financiară cu influențele asupra bugetului Ministerului Apărării Naționale pe care le-ar genera adoptarea acestui demers legislativ în situația în care, pentru beneficiarii prevederilor acestui demers legislativ, s-ar acorda, *exempli gratia*, o indemnizație reparatorie lunară, calculată prin aplicarea unui coeficient de 0,5 la salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, aferent anului pentru care se face plata, începând cu luna următoare obținerii calității de cadru militar activ îndepărtat abuziv din armată.

b) În situația în care prevederile propunerii legislative vizează perioada cuprinsă între 23 august 1944 - 22 decembrie 1989, numărul beneficiarilor nu poate fi de numai 300, așa cum se precizează în *Expunerea de motive*.

Determinarea numărului de beneficiari în acest caz este o activitate laborioasă, întrucât trecerea în rezervă s-a făcut cu invocarea prevederilor legale în vigoare la data respectivă, astfel că nu se poate face distincție între cei care au fost trecuți în rezervă din motive politice, religioase, etnice sau sociale, deși erau buni profesioniști și cei care ar fi fost îndepărtați din armată indiferent de regimul politic. Influențele financiare generate de aplicarea prevederilor propunerii legislative în acest caz pot fi substanțiale și nu pot fi calculate.

3. La **art. 1** se face referire la dreptul la „*reparații morale*” de care urmează să beneficieze, potrivit „*dispozițiilor prezentei legi*”, fostele cadre militare active îndepărtate abuziv din armată după 23 august 1944, însă în cuprinsul propunerii legislative nu se regăsesc dispoziții care să concretizeze aceste prevederi de principiu.

4. Chiar dacă, potrivit **art. 2 alin. (2)** și, implicit, potrivit **art. 9 alin. (2)**, componența comisiei și regulamentul de organizare și funcționare al acesteia se aprobă prin ordin al ministrului apărării naționale, respectiv al ministrului administrației și internelor, după consultarea „*Uniunii fostelor cadre militare active persecutate politic*”, apreciem că ar fi trebuit să se completeze prevederile **art. 2** cu dispoziții cu caracter general care să prevadă, cel puțin, modalitatea de desemnare a unui președinte al comisiei, precum și condițiile necesare pentru adoptarea hotărârilor comisiei de către membrii acesteia.

De asemenea, evidențiem că, nici din *Expunerea de motive*, nici din cuprinsul propunerii legislative nu rezultă vreun element de identificare a Uniunii fostelor cadre militare active persecutate politic.

5. Dispozițiile **art. 3 alin. (2)** nu sunt în concordanță cu cele ale **alin. (3) lit. a)** ale aceluiași articol, întrucât apreciem că ceea ce trebuie să aibă relevanță este abuzul săvârșit asupra persoanei de a solicita trecerea în rezervă prin depunerea unei cereri, și nu beneficiul material care a fost sau nu acordat.

6. Semnalăm faptul că înaintarea în grad a fostelor cadre militare active, propusă la **art. 4 alin. (1)**, contravine prevederilor **art. 53 alin. (2)** din *Legea privind statutul cadrelor militare nr. 80/1995, cu modificările și completările ulterioare*, conform cărora aceasta se face numai în ordinea

ierarhică a gradelor. Or, prin modul de redactare a normei în cauză se creează o situație inechitabilă în raport cu cei care sunt în activitate și care, la pensionare, vor fi trecuți în rezervă cu grade mai mici față de cei prevăzuți a beneficia de prevederile propunerii legislative de referință.

Referitor la prevederile **art. 4 alin. (2)** semnalăm următorul aspect: este posibil ca unele persoane vizate de situațiile prevăzute în cuprinsul propunerii legislative să aibă în prezent calitatea de beneficiari ai unor drepturi bănești prevăzute de legi speciale, cum sunt *Decretul-lege privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, cu modificările și completările ulterioare, ori Legea privind pensiile militare de stat nr. 164/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

Considerăm că pentru asemenea cazuri ar fi fost necesară completarea propunerii legislative cu dispoziții care să prevadă posibilitatea acestor persoane de a opta pentru drepturile cele mai avantajoase ori introducerea altor prevederi care să instituie un venit lunar constant care să se acorde tuturor beneficiarilor acesteia.

7. Inițiatorii propunerii legislative nu precizează sursele financiare necesare aplicării măsurilor propuse, încălcându-se astfel dispoziția art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, care prevede că „Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”.

În același sens art. 15 alin. (1) din *Legea privind finanțele publice nr. 500/2002, cu modificările ulterioare*, prevede că „În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor”.

Totodată, considerăm că la adoptarea oricăror măsuri ce presupun angajarea de cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat trebuie să se țină cont de presiunile și riscurile determinate de evoluția economică internă și externă.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**
Președintele Senatului